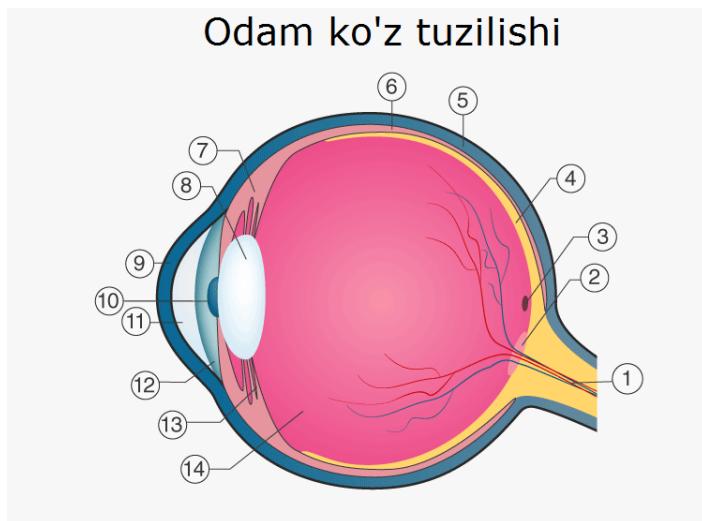

Xalqaro biologiya olimpiadasi nazorat savollari javobi (qiyinlik darajasi A vaB tipda).

1. Quyida odamning ko'z tuzilishi keltirilgan. Uning qismlarini (1-14) ko'zning tarkibi (a-n) bilan to'g'ri juftlang.

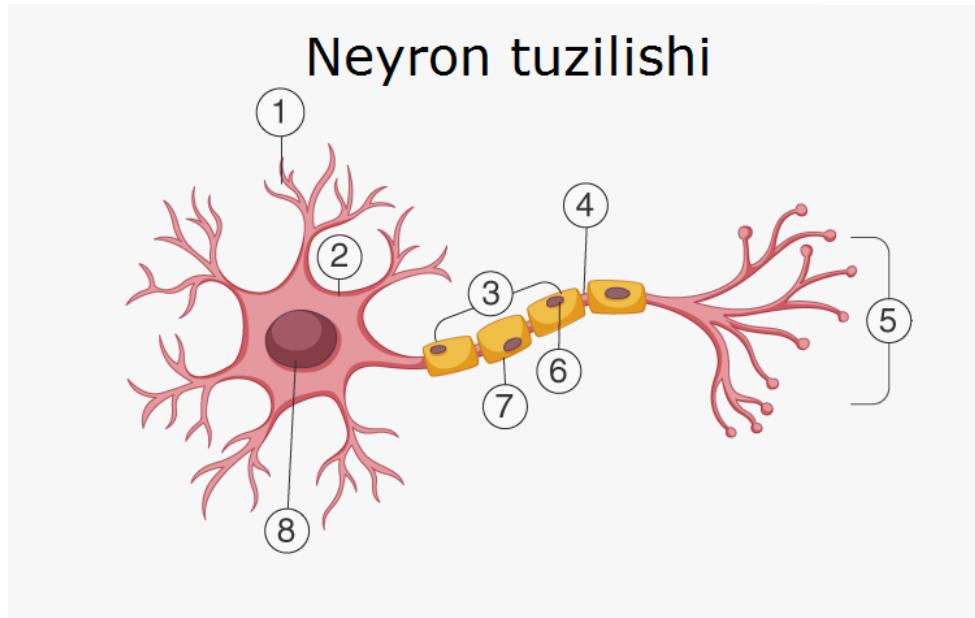

- a - qon tomirlı pardası;
- b - sklera;
- c - ko'z payı;
- d - ko'z ichi suyuqlığı;
- e - qorachiq;
- f - ko'rish nervi;
- j - shox pardası;
- h - shishasimon tana;
- i - kamalak pardası;
- g - optic disk;
- k - ko'rish markazi;
- l - to'rsimon pardası;
- m - gavhar;
- n - kipriksimon tana;

To'g'ri javob:

- 1 - f
- 2 - g
- 3 - k
- 4 - l
- 5 - b
- 6 - a
- 7 - n
- 8 - m
- 9 - j
- 10 - e
- 11 - d
- 12 - i
- 13 - c
- 14 - h

2. Quyida neyron tuzilishi (1-8) keltirilgan. Uning qismlarini (a-h) to'g'ri juftlang.

- a - Rane boyqlamlari;
- b - neyron tanasi;
- c - miyelin pardasi;
- d - shvann hujayralari;
- e - akson terminali;
- f - akson;
- j - dendrit;
- h - yadro;

To'g'ri javob:

- 1 - j
- 2 - b
- 3 - f
- 4 - a
- 5 - e
- 6 - d
- 7 - c
- 8 - h

3. Quyidagi rasmda denaturatsiyaga uchragan polipeptid zanjiri tasvirlangan bo'lib, uning tarkibida turli kimyoviy xususiyatlari ega aminokislotalar mavjud.

Aminokislota xususiyatlari:

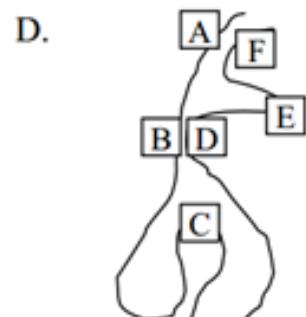
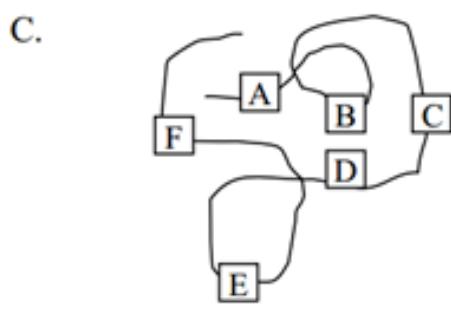
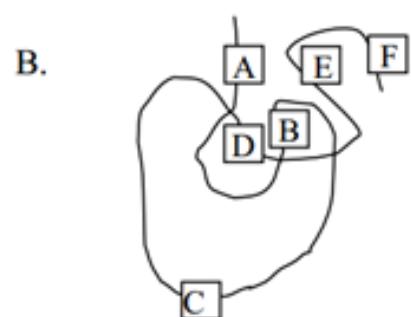
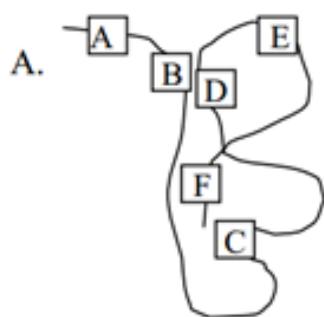
A va E: manfiy zaryadlangan yon gruppaga ega;

B: Ko'p miqdorda elektromusbat atomlar saqlaydi;

C va F: gidrofob yon guruhgaga ega;

D: Ko'p miqdorda elektromanfiy atomlar saqlaydi;

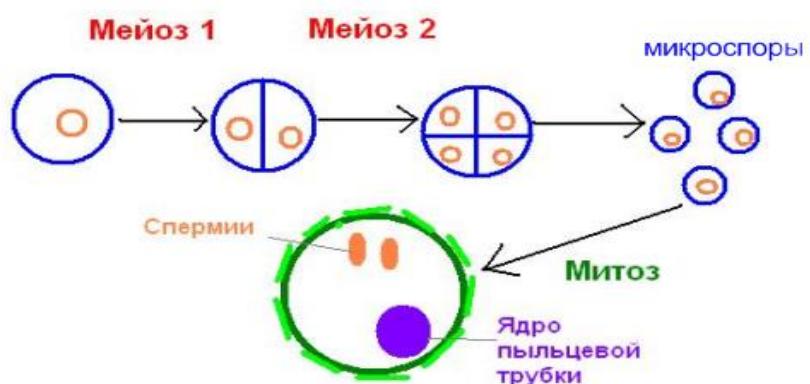
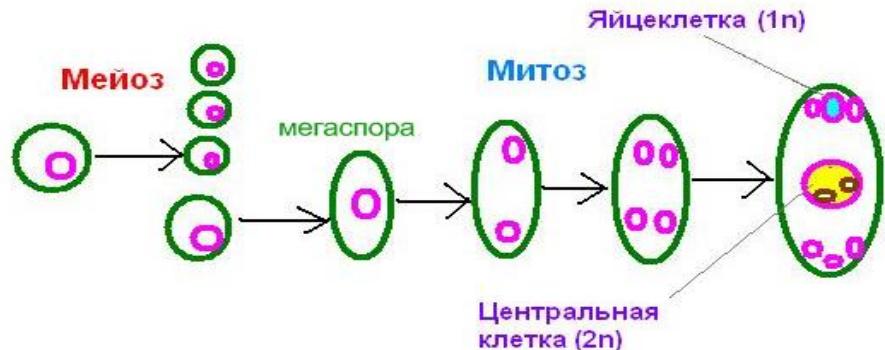
Yuqorida keltirilgan polipeptidni sitoplazmada qayta renaturatsiyaga uchrashi natijasida quyidagi qaysi bir konfigutarsiya hosil bo'lishini aniqlang va javobingizni izohlang.

To'g'ri javob: A

4. Sariq donli geterozigota no'xot o'simligida murtak xaltasi yetildi. So'ng yashil donli no'xat o'simligida hosil bo'lgan chang donalari ishtirokida chetdan changlanish ro'y berdi. Hosil bo'lgan urug' murtagining bitta hujayrasida don rangini belgilovchi dominant genlar sonini aniqlang va javobingizni izohlang.

Спорогенез и гаметогенез у цветковых растений

Izoh: Sariq donli no'xat o'simligida (Aa) yetilgan murtak xaltasi tarkibidaga tuxum hujayrada yoki A geni, yoki a geni bo'ladi. Yashil donli no'xat o'simligida (aa) yetilgan chang donasi urug'chining tumshuqchasiga tushadi. So'ng chang donasidagi generative hujayra mitoz bo'linib, ikkita spermiysi hosil qiladi. Spermiylarda a geni bo'ladi.

Demak, tuxum hujayra (A) + spermiy (a) = murtak (Aa) yoki
tuxum hujayra (a) + spermiy (a) = murtak (aa)

Javob: 1 yoki 0

5. Hujayra markazi va mitotik ipga ega bo'lмаган (I),
hujayra markazi yo'q lekin mitotik ipga ega bo'lган (II),
hujayra markazi va mitotik ipga ega bo'lган (III) organizmlar juftlang.

- 1) rizosfera;
- 2) pixta;
- 3) semga;
- 4) and kondori;
- 5) nostok;
- 6) spirogira;
- 7) yo'ng'ichqa;
- 8) sigirquyruq;
- 9) qizilquyruq;
- 10) E.coli

Izoh: Hujayra markazi va mitotik ipga ega bo'lмаган organizmlarga prokariotlar misol bo'ladi; hujayra markazi yo'q, lekin mitotik ipga ega bo'lган organizmlarga esa eukariot o'simliklar kiradi; hujayra markazi va mitotik ipga ega bo'lган organizmlar qatoriga hayvonot va zamburug'lar kiradi.

To'g'ri javob: I-1, 5, 10; II-2, 6, 7, 8; III-3, 4, 9

@olimpdep

Fan olimpiadalari bo'yicha
iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash
DEPARTAMENTI